

FietsjeVeilig

Eindtermen en leerplandoelen

Eindtermen

Mens en maatschappij – Ruimte

- 4.8. De leerlingen kunnen suggesties geven voor het inrichten van hun eigen omgeving.
- 4.14. De leerlingen kunnen de gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere schoolomgeving lokaliseren.
- 4.15. De leerlingen beschikken over voldoende reactiesnelheid, evenwichtsbehoud en gevoel voor coördinatie en ze kennen de verkeersregels voor fietsers en voetgangers, om zich zelfstandig en veilig te kunnen verplaatsen langs een voor hen vertrouwde route.
- 4.16. De leerlingen tonen zich in hun gedrag bereid rekening te houden met andere weggebruikers.

Wetenschappen en techniek – Techniek

- 2.2. De leerlingen kunnen specifieke functies van onderdelen bij eenvoudige technische systemen onderzoeken door middel van hanteren, monteren of demonteren.
- 2.4. De leerlingen kunnen illustreren dat sommige technische systemen moeten worden onderhouden.

Leerplandoelen eerste graad

Katholiek Onderwijs Vlaanderen – ZILL

Ontwikkeling van initiatief en verantwoordelijkheid

Gezonde en veilige levensstijl

IVgv2

- Inschatten hoe gedrags- en omgevingsfactoren de gezondheid en veiligheid beïnvloeden en op basis daarvan, binnen veilige grenzen, risico's durven nemen.

6-12 j.

- Gevaren en risico's van bewegingssituaties kennen en inschatten.
- Ontwikkeling van oriëntatie op de wereld.

Oriëntatie op de ruimte

OWru2

- De eigen omgeving inrichten in functie van een beoogd doel.

7-12 j.

- Suggesties geven voor het inrichten van de eigen omgeving in functie van vooropgestelde doelen - daarbij rekening houden met aspecten zoals nabijheid, veiligheid, bereikbaarheid en comfort.

OWru7

- Als vaardige voetganger of fietser de verkeersregels kennen en toepassen en de veiligheid van verkeerssituaties in de omgeving inschatten.

7-10 j.

- Gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere school- en thuisomgeving kennen en herkennen.

7-12 j.

- Bij eigen verplaatsingen anticiperen op mogelijk gevaar en hindernissen - rekening houden met andere weggebruikers en erop inspelen.
- Langs een voor hen vertrouwde route de verkeerstekens, -borden en -regels voor fietsers zelfstandig naleven.

Oriëntatie op techniek

OWte1

- Ervaren, onderzoeken en vaststellen hoe eenvoudige technische systemen gemaakt zijn van grondstoffen, ingrediënten, materialen en/of onderdelen.

7-12 j.

- Bij het hanteren en (de)monteren van technische systemen ontdekken uit welke materialen, grondstoffen of onderdelen ze gemaakt zijn - onderzoeken welke functie bepaalde onderdelen hebben.

OWte2

- Onderzoeken en illustreren volgens welke technische principes en natuurlijke verschijnselen eenvoudige technische systemen gemaakt zijn.

OVSG

W.O. – Verkeer

- WO-VKR-1 De leerlingen kunnen zich bewegen binnen een afgebakende ruimte zoals de opdracht voorschrijft.
- WO-VKR-3.5 De leerlingen beseffen dat het verkeer risico's inhoudt. Dit tonen ze door reflecterend materiaal te dragen in passende omstandigheden.
- WO-VKR-3.9 De leerlingen beseffen dat het verkeer risico's inhoudt. Dit tonen ze door rond te kijken en te luisteren om een verkeerssituatie op te nemen.
- WO-VKR-4.3 De leerlingen kunnen als voetganger onder begeleiding elementaire verkeersregels toepassen, zoals hun gedrag aanpassen aan de hand van de bevelen van een bevoegd persoon.
- WO-VKR-7 De leerlingen kunnen de schoolomgeving aan de hand van een maquette bespreken naar problemen, mogelijke oplossingen en adequaat verkeersgedrag.
- WO-VKR-8 De leerlingen kunnen de gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere schoolomgeving lokaliseren.
- WO-VKR-10.1 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de veilige uitrusting van de fiets kennen.
- WO-VKR-10.2 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze weten wanneer ze wel of niet op een trottoir mogen fietsen.

W.O. - Techniek

- WO-TEC-01.10 De leerlingen onderzoeken specifieke functies van onderdelen bij eenvoudige technische realisaties door middel van hanteren, monteren of demonteren.
- WO-TEC-01.13 De leerlingen stellen vast dat een technische realisatie niet of slecht functioneert.
- WO-TEC-01.14 De leerlingen onderzoeken hoe het komt dat een door hen gebruikte technische realisatie niet of slecht functioneert.
- WO-TEC-01.15 De leerlingen kennen de onderhoudsvorschriften van eenvoudige technische realisaties waarvoor ze zelf verantwoordelijk zijn.
- WO-TEC-01.16 De leerlingen illustreren dat sommige technische realisaties moeten worden onderhouden.

GO!

W.O. – Techniek

- [3.3.2.2](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen een aantal zichtbare onderdelen benoemen.
- [3.3.2.3](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen de functie van verschillende onderdelen verwoorden.
- [3.3.2.4](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen de specifieke functie van verschillende onderdelen onderzoeken en verwoorden via hanteren, monteren en demonteren.
- [3.3.2.5](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen of van hun onderdelen aangeven of ze gemaakt zijn uit metaal, steen, hout, glas, papier, textiel of kunststof.
- [3.3.2.12](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen illustreren dat sommige moeten worden onderhouden. Aantonen dat sommige technische systemen dienen getest te worden voor gebruik.
- [3.3.3.3](#) In eenvoudige situaties nagaan welk technisch systeem het best tegemoet komt aan een behoefte.
- [3.3.3.20](#) Aangeven hoe het zelfgerealiseerd technisch systeem onderhouden kan worden.

W.O. – Ruimte

- [3.5.3.4](#) Suggesties geven voor het (her)inrichten van de onmiddellijke schoolomgeving (bijv. in relatie met verkeersveiligheid).
- [3.5.9.24](#) Aangeven dat het veilig is om op de fiets steeds een valhelm te dragen.
- [3.5.9.25](#) Aangeven wat de regels voor een veilige fietsuitrusting zijn.
- [3.5.9.38](#) Op het verkeersparcours veilig links en rechts afslaan met voorsorteren.
- [3.5.9.39](#) De voorrang van rechts verwoorden.

Leerplandoelen tweede graad

Katholiek Onderwijs Vlaanderen – ZILL

Ontwikkeling van initiatief en verantwoordelijkheid

Gezonde en veilige levensstijl

IVgv2

- Inschatten hoe gedrags- en omgevingsfactoren de gezondheid en veiligheid beïnvloeden en op basis daarvan, binnen veilige grenzen, risico's durven nemen.

6-12 j.

- Gevaren en risico's van bewegingssituaties kennen en inschatten.

Ontwikkeling van oriëntatie op de wereld

Oriëntatie op de ruimte

OWru2

- De eigen omgeving inrichten in functie van een beoogd doel.

7-12 j.

- Suggesties geven voor het inrichten van de eigen omgeving in functie van vooropgestelde doelen - daarbij rekening houden met aspecten zoals nabijheid, veiligheid, bereikbaarheid en comfort.

OWru7

- Als vaardige voetganger of fietser de verkeersregels kennen en toepassen en de veiligheid van verkeerssituaties in de omgeving inschatten.

7-10 j.

- Gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere school- en thuisomgeving kennen en herkennen.

7-12 j.

- Bij eigen verplaatsingen anticiperen op mogelijk gevaar en hindernissen - rekening houden met andere weggebruikers en erop inspelen.
- Langs een voor hen vertrouwde route de verkeerstekens, -borden en -regels voor fietsers zelfstandig naleven.

Oriëntatie op techniek

OWte1

- Ervaren, onderzoeken en vaststellen hoe eenvoudige technische systemen gemaakt zijn van grondstoffen, ingrediënten, materialen en/of onderdelen.

7-12 j.

- Bij het hanteren en (de)monteren van technische systemen ontdekken uit welke materialen, grondstoffen of onderdelen ze gemaakt zijn - onderzoeken welke functie bepaalde onderdelen hebben.

OWte2

- Onderzoeken en illustreren volgens welke technische principes en natuurlijke verschijnselen eenvoudige technische systemen gemaakt zijn.

OVSG

W.O. – Verkeer

- [WO-VKR-1](#) De leerlingen kunnen zich bewegen binnen een afgebakende ruimte zoals de opdracht voorschrijft.
- [WO-VKR-3.5](#) De leerlingen beseffen dat het verkeer risico's inhoudt. Dit tonen ze door reflecterend materiaal te dragen in passende omstandigheden.
- [WO-VKR-3.9](#) De leerlingen beseffen dat het verkeer risico's inhoudt. Dit tonen ze door rond te kijken en te luisteren om een verkeerssituatie op te nemen.
- [WO-VKR-4.3](#) De leerlingen kunnen als voetganger onder begeleiding elementaire verkeersregels toepassen, zoals hun gedrag aanpassen aan de hand van de bevelen van een bevoegd persoon.
- [WO-VKR-7](#) De leerlingen kunnen de schoolomgeving aan de hand van een maquette bespreken naar problemen, mogelijke oplossingen en adequaat verkeersgedrag.
- [WO-VKR-8](#) De leerlingen kunnen de gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere schoolomgeving lokaliseren.
- [WO-VKR-10.1](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de veilige uitrusting van de fiets kennen.
- [WO-VKR-10.2](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze weten wanneer ze wel of niet op een trottoir mogen fietsen.
- [WO-VKR-10.3](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze begrijpen zoals fietsstrook, rijstrook, voorsorteren ... in de juiste betekenis gebruiken.
- [WO-VKR-10.4](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze verkeerstekens voor fietsers begrijpen.
- [WO-VKR-10.5](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de algemene voorrangregel kennen.
- [WO-VKR-10.6](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de voorrangregels op een kruispunt met voorzieningen kennen.
- [WO-VKR-10.7](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze weten hoe ze een kruispunt met de fiets moeten oversteken.
- [WO-VKR-10.8](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de voorrangregels bij een pad of aardeweg kennen.
- [WO-VKR-10.9](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze weten aan welke bijzondere voertuigen een fietser voorrang moet verlenen.
- [WO-VKR-10.10](#) De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de bevelen van een bevoegd persoon begrijpen.

W.O. - Techniek

- [WO-TEC-01.03](#) De leerlingen geven van technische realisaties die ze vaak gebruiken, aan of ze gemaakt zijn van metaal, steen, hout, glas, papier, textiel of kunststof.
- [WO-TEC-01.06](#) De leerlingen ontdekken al explorerend en experimenterend op welke natuurkundige verschijnselen een technische realisatie gebaseerd is.
- [WO-TEC-01.10](#) De leerlingen onderzoeken specifieke functies van onderdelen bij eenvoudige technische realisaties door middel van hanteren, monteren of demonteren.
- [WO-TEC-01.13](#) De leerlingen stellen vast dat een technische realisatie niet of slecht functioneert.
- [WO-TEC-01.14](#) De leerlingen onderzoeken hoe het komt dat een door hen gebruikte technische realisatie niet of slecht functioneert.
- [WO-TEC-01.15](#) De leerlingen kennen de onderhoudsvorschriften van eenvoudige technische realisaties waarvoor ze zelf verantwoordelijk zijn.
- [WO-TEC-01.16](#) De leerlingen illustreren dat sommige technische realisaties moeten worden onderhouden.

GO!

W.O. – Techniek

- [3.3.2.2](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen een aantal zichtbare onderdelen benoemen.
- [3.3.2.3](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen de functie van verschillende onderdelen verwoorden.
- [3.3.2.4](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen de specifieke functie van verschillende onderdelen onderzoeken en verwoorden via hanteren, monteren en demonteren.
- [3.3.2.5](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen of van hun onderdelen aangeven of ze gemaakt zijn uit metaal, steen, hout, glas, papier, textiel of kunststof.
- [3.3.2.12](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen illustreren dat sommige moeten worden onderhouden. Aantonen dat sommige technische systemen dienen getest te worden voor gebruik.
- [3.3.3.3](#) In eenvoudige situaties nagaan welk technisch systeem het best tegemoet komt aan een behoefte.
- [3.3.3.20](#) Aangeven hoe het zelf gerealiseerde technisch systeem onderhouden kan worden.

W.O. – Ruimte

- [3.5.3.4](#) Suggesties geven voor het (her)inrichten van de onmiddellijke schoolomgeving (bv. in relatie met verkeersveiligheid).
- [3.5.5.4](#) Aan elkaar een route beschrijven / een beschreven route aanduiden op de plattegrond van de onmiddellijke schoolomgeving.
- [3.5.9.1](#) De betekenis van verkeersborden voor de fietsers verwoorden.
- [3.5.9.2](#) De betekenis van voorrangsborden verwoorden.
- [3.5.9.3](#) De betekenis van de aanwijzingsborden verwoorden die voor hen van toepassing zijn.
- [3.5.9.24](#) Aangeven dat het veilig is om op de fiets steeds een valhelm te dragen.
- [3.5.9.25](#) Aangeven wat de regels voor een veilige fietsuitrusting zijn.
- [3.5.9.38](#) Op het verkeersparcours veilig links en rechts afslaan met voorsorteren.
- [3.5.9.39](#) De voorrang van rechts verwoorden.
- [3.5.9.41](#) Op het verkeersparcours veilig links en rechts afslaan op een kruispunt met of zonder voorrangsborden.

Leerplandoelen derde graad

Katholiek Onderwijs Vlaanderen – ZILL

Ontwikkeling van initiatief en verantwoordelijkheid

Gezonde en veilige levensstijl

IVgv1

- Zorg dragen voor de eigen mentale, sociale en fysieke gezondheid en veiligheid en die van anderen en daarbij aandacht hebben voor voeding.

2,5-12 j.

- Bewust kiezen voor evenwichtig eten en drinken - voldoende water drinken - voldoende fruit en groenten eten.

IVgv2

- Inschatten hoe gedrags- en omgevingsfactoren de gezondheid en veiligheid beïnvloeden en op basis daarvan, binnen veilige grenzen, risico's durven nemen.

6-12 j.

- Gevaren en risico's van bewegingssituaties kennen en inschatten.

Ontwikkeling van oriëntatie op de wereld

Oriëntatie op de ruimte

OWru2

- De eigen omgeving inrichten in functie van een beoogd doel.

7-12 j.

- Suggesties geven voor het inrichten van de eigen omgeving in functie van vooropgestelde doelen - daarbij rekening houden met aspecten zoals nabijheid, veiligheid, bereikbaarheid en comfort.

OWru7

- Als vaardige voetganger of fietser de verkeersregels kennen en toepassen en de veiligheid van verkeerssituaties in de omgeving inschatten.

7-10 j.

- Gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere school- en thuisomgeving kennen en herkennen.

7-12 j.

- Bij eigen verplaatsingen anticiperen op mogelijk gevaar en hindernissen - rekening houden met andere weggebruikers en erop inspelen.
- Langs een voor hen vertrouwde route de verkeerstekens, -borden en -regels voor fietsers zelfstandig naleven.

10-12 j.

- Zich als vaardige fietser gedragen in het verkeer: vlot kunnen afslaan naar links en rechts, vlot voorbijrijden en inhalen, kleine hindernissen nemen ... - het belang inzien van een veilige fiets en daar zorg voor dragen.

Oriëntatie op techniek

OWte1

- Ervaren, onderzoeken en vaststellen hoe eenvoudige technische systemen gemaakt zijn van grondstoffen, ingrediënten, materialen en/of onderdelen.

7-12 j.

- Bij het hanteren en (de)monteren van technische systemen ontdekken uit welke materialen, grondstoffen of onderdelen ze gemaakt zijn - onderzoeken welke functie bepaalde onderdelen hebben.

OWte2

- Onderzoeken en illustreren volgens welke technische principes en natuurlijke verschijnselen eenvoudige technische systemen gemaakt zijn.

OVSG

W.O. – Verkeer

- WO-VKR-1 De leerlingen kunnen zich bewegen binnen een afgebakende ruimte zoals de opdracht voorschrijft.
- WO-VKR-3.5 De leerlingen beseffen dat het verkeer risico's inhoudt. Dit tonen ze door reflecterend materiaal te dragen in passende omstandigheden.
- WO-VKR-3.9 De leerlingen beseffen dat het verkeer risico's inhoudt. Dit tonen ze door rond te kijken en te luisteren om een verkeerssituatie op te nemen.
- WO-VKR-4.3 De leerlingen kunnen als voetganger onder begeleiding elementaire verkeersregels toepassen, zoals hun gedrag aanpassen aan de hand van de bevelen van een bevoegd persoon.
- WO-VKR-7 De leerlingen kunnen de schoolomgeving aan de hand van een maquette bespreken naar problemen, mogelijke oplossingen en adequaat verkeersgedrag.
- WO-VKR-8 De leerlingen kunnen de gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere schoolomgeving lokaliseren.
- WO-VKR-10.1 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de veilige uitrusting van de fiets kennen.
- WO-VKR-10.2 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze weten wanneer ze wel of niet op een trottoir mogen fietsen.
- WO-VKR-10.3 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze begrijpen zoals fietsstrook, rijstrook, voorsorteren ... in de juiste betekenis gebruiken.
- WO-VKR-10.4 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze verkeerstekens voor fietsers begrijpen.
- WO-VKR-10.5 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de algemene voorrangregel kennen.
- WO-VKR-10.6 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de voorrangregels op een kruispunt met voorzieningen kennen.
- WO-VKR-10.7 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze weten hoe ze een kruispunt met de fiets moeten oversteken.
- WO-VKR-10.8 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de voorrangregels bij een pad of aardeweg kennen.
- WO-VKR-10.9 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze weten aan welke bijzondere voertuigen een fietser voorrang moet verlenen.
- WO-VKR-10.10 De leerlingen kennen de verkeersregels voor fietsers. Dit betekent dat ze de bevelen van een bevoegd persoon begrijpen.

W.O. - Techniek

- WO-TEC-01.06 De leerlingen ontdekken al explorerend en experimenterend op welke natuurkundige verschijnselen een technische realisatie gebaseerd is.

- [WO-TEC-01.10](#) De leerlingen onderzoeken specifieke functies van onderdelen bij eenvoudige technische realisaties door middel van hanteren, monteren of demonteren.
- [WO-TEC-01.13](#) De leerlingen stellen vast dat een technische realisatie niet of slecht functioneert.
- [WO-TEC-01.14](#) De leerlingen onderzoeken hoe het komt dat een door hen gebruikte technische realisatie niet of slecht functioneert.
- [WO-TEC-01.15](#) De leerlingen kennen de onderhoudsvorschriften van eenvoudige technische realisaties waarvoor ze zelf verantwoordelijk zijn.
- [WO-TEC-01.16](#) De leerlingen illustreren dat sommige technische realisaties moeten worden onderhouden.

W.O. – Natuur

- [WO-NAT-07.07](#) De leerlingen maken een onderscheid tussen gezonde en ongezonde voeding.
- [WO-NAT-07.10](#) De leerlingen herkennen en zijn zich bewust van eigen voedingsgewoonten.
- [WO-NAT-07.08](#) De leerlingen weten dat voldoende gevarieerde voeding noodzakelijk is voor een goede gezondheid.

GO!

W.O. – Techniek

- [3.3.2.2](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen een aantal zichtbare onderdelen benoemen.
- [3.3.2.3](#) Van veelvoorkomende en zelf vaak gebruikte technische systemen de functie van verschillende onderdelen verwoorden.

W.O. – Ruimte

- [3.5.3.4](#) Suggesties geven voor het (her)inrichten van de onmiddellijke schoolomgeving (bv. in relatie met verkeersveiligheid).
- [3.5.9.1](#) De betekenis van verkeersborden voor de fietsers verwoorden.
- [3.5.9.2](#) De betekenis van voorrangsborden verwoorden.
- [3.5.9.3](#) De betekenis van de aanwijzingsborden verwoorden die voor hen van toepassing zijn.
- [3.5.9.24](#) Aangeven dat het veilig is om op de fiets steeds een valhelm te dragen.
- [3.5.9.25](#) Aangeven wat de regels voor een veilige fietsuitrusting zijn.
- [3.5.9.38](#) Op het verkeersparcours veilig links en rechts afslaan met voorsorteren.
- [3.5.9.39](#) De voorrang van rechts verwoorden.
- [3.5.9.41](#) Op het verkeersparcours veilig links en rechts afslaan op een kruispunt met of zonder voorrangsborden.
- [3.5.9.43](#) De bevelen van een politieagent begrijpen.
- [3.5.9.44](#) Aangeven dat de bevelen van een politieagent gelden boven verkeerslichten, verkeerslichten boven verkeersborden en verkeersborden boven wegmarkeringen staan.

W.O. – Natuur

- [3.2.7.5](#) Voedingsmiddelen en voedingsstoffen ordenen in een schematische voorstelling (bv. voedingspiramide, klavertjevier ...)
- [3.2.7.7](#) Ongezonde voedingsgewoontes bij zichzelf herkennen, bespreken en eventueel veranderen (bv. een evenwichtig menu samenstellen).
- [3.2.7.8](#) [ET 1.17](#) Een aantal factoren noemen die een invloed hebben op hun eetgedrag en voedingsgewoonten (eetgedrag thuis, invloed van reclame, aanbod ...).